

OOG om OOG, TAND om TAND?

Vrienden geven om elkaar. Dat is heel normaal. Maar ook mensen graag zien die je helemaal **niet leuk** vindt, dat is wat anders. Toch is het dat wat **Jesus** vraagt, en wat Hij ook heeft **voorgeleefd**. Hij bad zelfs voor zijn **moordenaars**. Is dat niet straf? Zo'n vaart loopt het bij ons niet. Toch durven we wel eens een **vuist opsteken**, of een **pestwoord** op iemand loslaten. „Hij of zij is begonnen”, zeggen we dan. Zoals de leiders in **oorlogslanden**, die altijd **terugvechten**. Zo komt er nooit **vrede**, zegt Jesus. Doe zoals onze Vader in de hemel: laat **de zon** over iedereen **schijnen!**

LEVEN EN DOOD: ZO WAS HET OOI

WEET JIJ WAT 'ARCHEOLOGIE' BETEKENT? ARCHEOLOGEN BESTUDEREN OVERBLIJFSELEN UIT DE OUDHEID. DAARDOOR LEREN WE HOE MENSEN (NIET DE DINO'S) VROEGER LEEFDEN.

In **MECHELEN** werd een **oud kerkhof** uit de **middeleeuwen** blootgelegd. „Hier werden wel **10.000 mensen** begraven, over **vijf eeuwen lang**”, vertelt gids **MARC** aan de **tweedejaars** van KTA Wollemarkt.

„Werden de mensen dan **in laagjes** op elkaar gestapeld?”, wil **BILAL** weten. Inderdaad, hoe **dieper** het **graf**, hoe **ouder** het **skelet**.

Marc: „In de **middeleeuwen** werden **belangrijke mensen**, zoals **bisschoppen**, **in de kerk** zelf begraven. **Gewone mensen** kwamen op een **kerkhof** vlakbij terecht.

Misdadigers en **zieken** kregen een plekje **buiten de stadsmuren**.”

Waarom al die mensen weer **opgraven**? „Zo schrijven we immers **geschiedenis**. De **skeletten leren** ons veel: hoe **oud** de mensen werden, wat ze **aten**, welke **ziektes** of

handicaps ze hadden, en waar ze vandaan kwamen.”

Marc toont beenderen, die vermoedelijk aan een **monnik** toebehoorden: „Door het vele bidden en het weinige bewegen, kregen mensen in het klooster vaak **pijn** aan de gewrichten. Sommige skeletten hebben **gaatjes** in de tanden. Dat bewijst dat niet iedereen in de **middeleeuwen** **honger** leed.”

In een doos ligt de **schedel** van een **10-jarig kind**. Wist je dat een **baby** meer dan **400 botelementen** heeft en een volwassene slechts

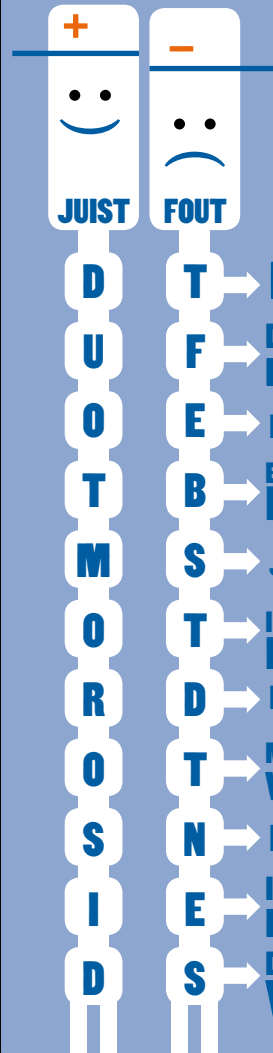
de helft? „Dat is vast omdat de beentjes van kinderen nog aan elkaar moeten groeien”, weet **LARS**.

Opgravingen leren ook veel over **rituelen**, over hoe mensen dachten over leven en dood, en over het **leven na de dood**.

WAAROM AL DIE MENSEN WEER OPGRAVEN?

„Gelukkig moeten wij niet helpen graven in deze winterse buien.”

ROOSTER- WOORD

- T** → **MECHELEN** LIGT IN DE PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
- F** → **DE INWONERS VAN MECHELEN WORDEN OOK DE MANEBLUSSERS** GENOEMD
- E** → **DE STAD LIGT AAN DE RIVIER DE DJLE**
- B** → **ELK JAAR GAAT OP DE ZONDAG VOOR PASEN DE HANSWIJKPROCESSIE** UIT
- S** → **JE KUNT ER OOK HET SPEELGOEDMUSEUM** BEZOEKEN
- T** → **IN DE BUURT VAN MECHELEN BEVINDT ZICH HET DIERENPARK PLANCKENDAEL**
- D** → **IN MECHELEN WOONT DE AARTSBISSCHOP**
- T** → **MECHELEN ORGANISEERT ELK JAAR HET WERELDKAMPIOENSCHAP KAARTEN**
- N** → **HUIZEN IS EEN DEELGEMEENTE VAN MECHELEN**
- E** → **IN DE SINT-JANSKERK HANGT EEN SCHILDERIJ VAN RUBENS**
- S** → **DE STAD IS OVER DE HELE WERELD BEKEND VOOR DE WARMWATERBRONNEN**

Zeg van elk **WEETJE** over **MECHELEN** of het **JUUST OF FOUT** is. Kleur telkens het juiste vak. **KLAAR?** Lees van onder naar boven. **EN?**

Het Sint-Romboutskerkhof herbergt schatten van onze voorouders.

© Martine Croonen

Marc: „De mensen werden in een **houten kist** begraven of in een **doek** gewikkeld. We vonden ook **aardewerk** en allerhande voorwerpen in de grond. Zelfs **ringen en muntstukken** werden samen met de dode begraven. Kostbare spullen dus, die de overledene meenam omdat de familie geloofde dat hij of zij elders **voort leefde** na de dood.

Vervolgens trekken de leerlingen naar de **kathedraal**. De gids vertelt de geschiedenis van **SINT-ROMBOUT**, een **lerse missionaris** die naar Vlaanderen kwam. Hij bouwde een **kapel** op deze plaats, die later uitgroeide tot de grote kathedraal die er nu staat. We horen ook dat de **rijken** zich in de nabijheid van het **altaar** lieten begraven. Zo waanden ze zich **dichter bij God**.

Achtereaan in de kathedraal staat een mooi beeld van **pater Damiaan**. „Die kennen we”, lachen de jongens. Een mooi gedicht over een **meisjesgraf** sluit deze leerrijke ochtend af.

MARTINE CROONEN

EVANGELIE

Jezus: „Het **spreekwoord** luidt: 'Een **oog** voor een oog en een **tand** voor een tand! Maar ik zeg jullie: **verzet je niet** tegen wie je **kwaad** doet. Slaat iemand op je **rechterwang**, keer hem dan ook je **linkerwang** toe. **Geef** aan wie je iets vraagt en keer je niet af van wie **geld** wil lenen. **Bemin** niet alleen wie jou ook liefheeft, maar ook je **vijanden**. Alleen dan zijn jullie **kinderen van de Vader**. Want God laat de **zon** ook opgaan over **goeden** én **slechten**.”

Naar Matteüs 5, 38-48

KLAAR VOOR EEN 'KUK OP MECHELEN'?